

Bemærkninger til budget opfølgning 1. april 2018 - Handicapområdet

Området forventer et samlet merbrug på 15,8 mio. kr., fordelt med 4,7 mio. kr. inden for selvforvaltning og 11,1 mio. kr. uden for selvforvaltning.

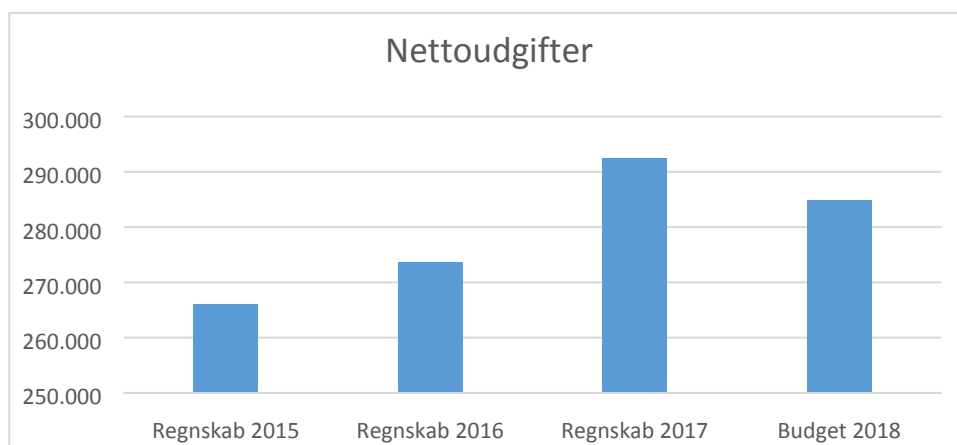
I forbindelse med behandling af budget 2018 blev der fremlagt budgetudfordringer på 21,8 mio. kr. op til 26,8 mio. kr. uden for selvforvaltning, afhængig af erfaringsmæssig nettotilgang på området. Byrådet vedtog i forbindelse med vedtagelse af budget 2018 en tilførsel på 7,0 mio. kr., ligesom omsorgsudvalget vedtog besparelser og opgaveflytninger for i alt 10,0 mio. kr. Dermed henstod forsat budgetudfordringer på 4,8 til 9,8 mio. kr. Af budgetforliget fremgik, at det forventes at effektiviseringer og reduktioner herudover kan bringe området i budgetbalance i 2018.

Regnskabet 2017 blev realiseret med et merforbrug på 1,2 mio. kr. til overførsel til 2018. Det samlet merforbrug på 11,1 mio. kr. fordeler sig derfor med forsat budgetudfordringer fra 2017 på 9,8 mio. kr., samt overført merforbrug fra 2017 på 1,2 mio. kr., i alt 11,0 mio. kr. Merforbruget kan opdeles i merudgifter til handicapkørsel (Movia), huslejetab, merudgifter til køb hos eksterne leverandører (inkl. erfaringsmæssigt nettotilgang resten af året), underskud fra 2017, færre indtægter vedrørende statsrefusion for særlig dyre sager, samt merindtægter for salg af pladser til andre kommuner. Såfremt nettotilgangen resten af året, som er vurderet til 4,5 mio. kr., realiseres med et mindre beløb, vil merforbruget skulle nedskrives tilsvarende.

Det forholdsvist store underskud på selvforvaltningsvirksomhederne (inden for selvforvaltning) skyldes hovedsaglig overførsel af underskud fra 2017. Beløbet er inkl. handleplan besluttet på udvalgets møde den 3. april 2018.

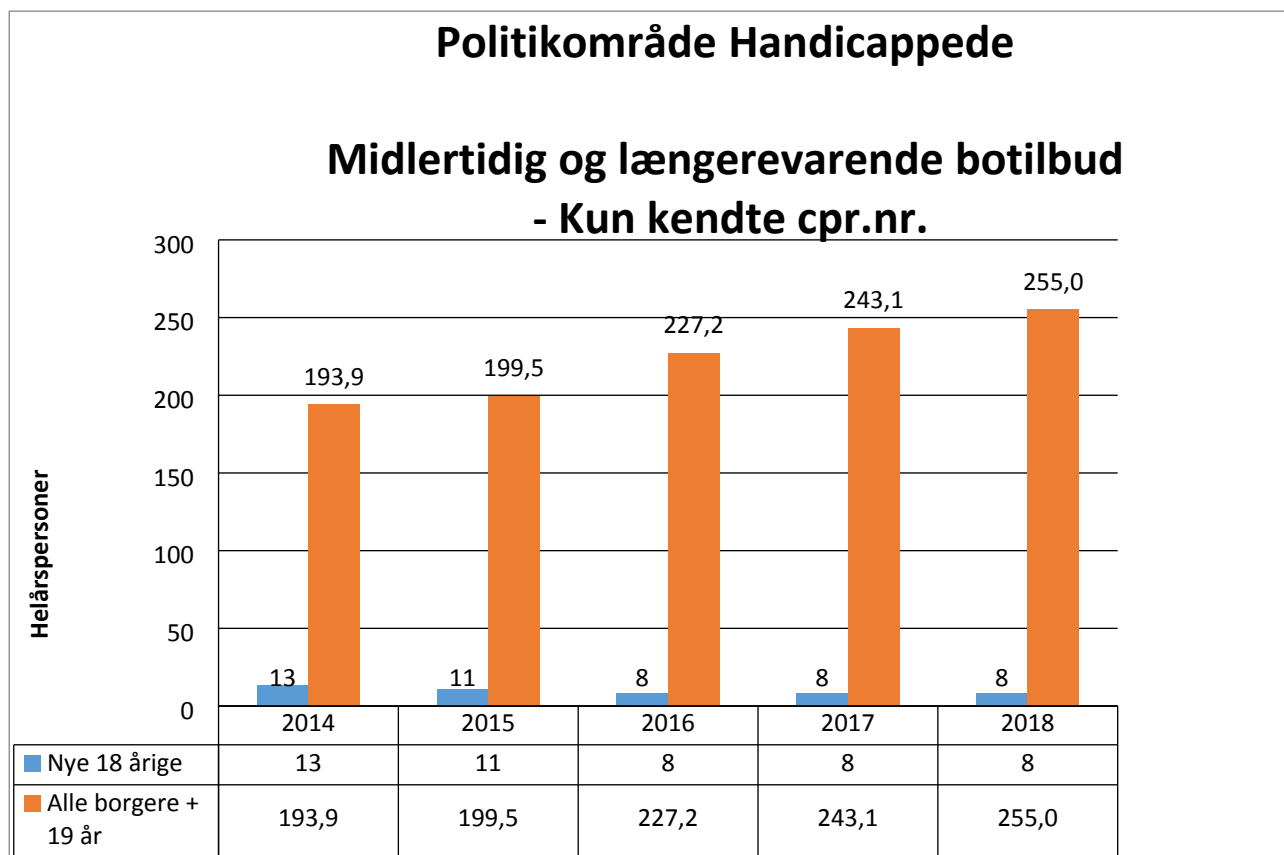
Udvikling i nettoudgifter-/budget fra 2015 til 2018.

Nedenstående er udarbejdet i samme prisniveau og viser, at udgifterne er stigende fra 2015 til 2017. De stigende udgifter er budgetmæssigt kompenseret ved demografiregulering, samt overførsel fra ældreområde i 2016 og 2017 svarende til 15 til 23 mio.kr.. Budget 2018 er inkl. demografiregulering, samt ovenstående budgettilførsel, besparelser og opgaveflytninger.

Udvikling i antal borgere

Baggrunden for de stigende udgifter skal ses i et øget antal borgere, som modtager hjælp fra området. Neden for er en oversigt over midlertidig og længere varende botilbud. Tal for 2018 er skønnet. Området dækker de udgifts områder som er dyrest, hvilket svarer til en årlig omkostning fra ca. 360.000 kr. op til 7.000.000.kr. pr. borger.

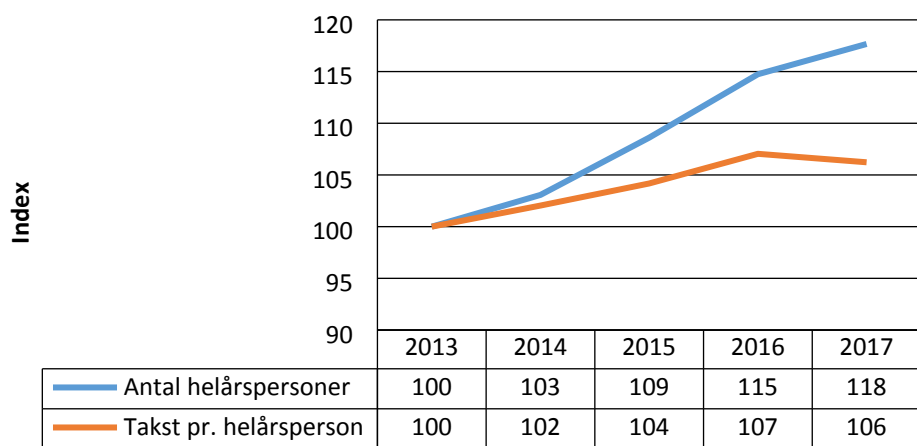
De nye 18 årige dækker ligeledes over helsårpersoner og kompenseres økonomisk ved demografi regulering. Stigningen skyldes ligeledes, at antallet af ældre stiger, da borgerne lever længere og dermed forsat modtager hjælp fra området. F.eks. var antallet af plus 50 årige i 2013 på 44 og i 2017 var antallet steget til 66.

Oversigten dækker ligeledes over Næstved borgere i både egne virksomhederne, i andre kommuners tilbud, samt i private tilbud.

Udvikling i priser og mængder

Nedenfor er udarbejdet en oversigt over udviklingen i priser og mængder for længere varende botilbud. Oversigten viser, at antallet af personer er steget mere end taksten i perioden. Takststigning på ca. 2 % svarer til den almindelige pris og lønfremskrivning. Når de samlede udgifter til køb af pladser hos eksterne leverandører stiger skyldes det derfor primært at antallet af borgere stiger.

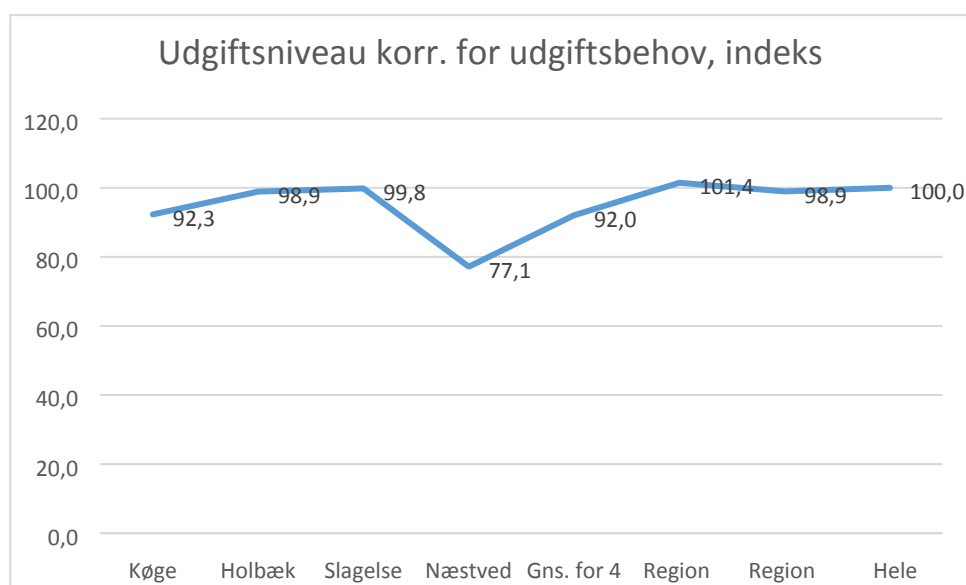
Indexudvikling i priser og mængder 107,108 og 115.4

Løbende priser.

Sammenligning med andre kommuner

Nedenfor er udarbejdet en oversigt som viser en sammenligning med andre kommuner (Kilde: Vive). Oversigten viser at Næstved Kommunes budget i 2018 på voksenhandicapområdet svarer til 77,1 % af landsgennemsnittet, når det er korrigeret for social udfordring.

Vive har ikke på nuværende tidspunkt frigivet tal fra regnskab 2017, men et tilsvarende træk fra regnskab 2017 viser, at Næstved Kommune realiserede et tilsvarende nøgletal for regnskab 2016 på 80,6 % af landsgennemsnittet.

Handlemuligheder:

Politikområde Handicappede dækker over en række forskellige typer af udgifter. Nogle af disse udgifter dækker over områder, hvor borgerne modtager hjælp i tilbud, hvor de har været i mange år og fremover forsat skal være. Det er derfor ikke muligt for området at skrive borgerne ud til egen bolig.

Borgerne bor dels i virksomheder drevet af Næstved Kommune, men også drevet af andre kommuner og private botilbud. I Region Sjælland er indgået en rammeaftale som fastlægger priserne for et år af gangen. Det er dog muligt, at genforhandler prisen, hvis borgerne bliver markant bedre. Det skal dog bemærkes, at de fleste af borgerne har et funktionsniveau, som gør at dette kun kan gennemføres for få personer.

Næstved Kommune har en økonomisk politik, som betyder at der ikke gives ufinansieret tillægsbevillinger. Det betyder, at når der f.eks. er et trafikuheld med f.eks. blivende hjerneskade til følge skal Næstved Kommune efterfølgende yde støtte og hjælp (serviceloven).

Den udgift som Næstved Kommune efterfølgende skal betale henhører under Politikområde handicap. Handicapområdet har ikke et rådighedspulje til sådanne sager, men skal i henhold til den økonomiske politik sikre at de finder en finansiering. Dette kan alene ske ved enten udskrivning af allerede indskrevne borgere, lavere udgifter pr. borger eller ved ophør af tilbud.

Nedenfor er udarbejdet en oversigt over udgiftstyper, hvor det kort fremgår hvilke handlemuligheder området har.

Handlemuligheder	(1000 kr.)	Andel i %	Handlemulighed
Stu - ungdomsuddannelse	22.050	7,87	Optag 2 gange pr. år – gennemført – ikke muligt ved optage i eksterne tilbud
Solgaven	13.444	4,80	Eget plejehjem til svagtseende – 100 belægning – alternativt hjemmepleje i ældreområdet
§ 85 - socialpædagogisk støtte i egen bolig	29.903	10,67	Muligt, men allerede indskrevet for 6,0 mio.kr. over rammen
Forsorgshjem og kvindekrisecenter	9.001	3,21	Virksomhederne er selvvisiterende
Botilbud § 107 – 108 og tilhørende aktivitet 103-104	195.768	69,87	Borgere kan ikke udskrives til egen bolig, da deres funktionsniveau ikke gør at de kan klares sig. , men der kan evt. forhandles priser – nye borgere kan indskrives på billigere tilbud hvis muligt. Service på egne virksomheder kan sættes ned. 1 % på egne virksomheder svarer til godt 2,0 mio.kr netto og 4,0 mio.kr. brutto..Lovgivnings mæssigt kan borgere ikke flyttes uden samtykke.
Huslejetab	943	0,34	Der er p.t. udgifter på 2,2 mio.kr. indgår i budgetkontrollen.
Movia	3.058	1,09	Der er p.t. Udgifter på 4,0 mio.kr. indgår i budgetkontrollen
Tilskud frivillige § 18	3.282	1,17	Tidligere givet som bloktilskuds andel
Øvrige udgifter - f.eks. § 100, genhusning etc.	2.749	0,98	Andel lille i forhold til samlet budget
I alt	280.197	100,00	

Handlemuligheder:

Handicapområdet har allerede gennemført en række effektiviseringstiltag.

Der foretages løbende forhandling af priser med eksterne leverandører. På tilsvarende vis er taksterne på egen virksomheder blevet reduceret, hvilket har medført en effektivisering af driften, men også en reduktion i service. Egne virksomheder arbejder kontinuerligt med driftsoptimering i forhold til arbejdets tilrettelæggelse og udførelse. På tilsvarende vis arbejdes der målrettet med at tilpasse tilbudsstrukturen – de enkelte botilbud - til de forandringer der finder sted indenfor områdets målgrupper.

En række ydelser, der tidligere blev givet som individuel støtte, tilbydes i forbindelse med de dag- og klubtilbud som borgerne benytter.

I det omfang det er muligt, er it, i form af programmet Virtuel Bostøtte, integreret som en del af støtten til borgene.

Ud over at dette arbejde fortsættes, kikker området også i nye retninger som det fremgår af nedenstående eksempler.

Kapacitetstilpasning

Byrådet har i forbindelse med B2018 besluttet, at der skal arbejdes videre med en flerårig plan for udviklingen af områdets kapacitet og anvendelse af de eksisterende lejemål. Formålet er, at boligmassen anvendes mere effektivt i forhold til de nuværende og nye målgrupper inden for Handicap- og Psykiatri området.

Der er igangsat en analyse af Handicap- og Psykiatriområdet for at tilvejebringe en status over de nuværende boligers belægningsgrad samt tilgangen af nuværende og kommende målgrupper af borgere. Arbejdet har resulteret i en kortlægning af den nuværende boligkapacitet på handicapområdet, og de bindinger boligerne er etableret efter. Herudover er der identificeret og beskrevet forskellige scenarier for, hvordan boligudbuddet kan tilpasses forandringerne. Scenarierne tager udgangspunkt i en generel oplevelse af nye borgergrupper, og hvordan man generelt kan videreudvikle og modernisere området.

Tilgangen til arbejdet har været, hvordan vi igennem en forandring – nedlæggelse og udbygning - af de eksisterende tilbud, kan skabe større bæredygtighed, samt sikre at Næstved borgere også for mulighed for at blive i nærområdet på egnede egne institutioner. Det forventes at borgerne vil opleve en bedre kvalitet samtidig med at driften effektiviseres.

Det første projekt er nu så langt, at det forventes, at blive politisk behandlet på Omsorgs- og Forebyggelsesudvalgs- og Økonomiudvalgsmødet i juni 2018.

Samarbejde om efterværnssager

For at styrke det tværgående samarbejde i Næstved Kommune vil Center for Handicap og Psykiatri gå i dialog med Børn og Ungeområdet omkring mulighederne for at bruge efterværn mere proaktivt. CHP er i den forbindelse opmærksom på de udfordringer det kan give ifh til Børn og Ungeområdets økonomi og tænker derfor at økonomien skal vurderes i et tværgående perspektiv, hvor investeringen skal være mindre end den forventede effekt.

Efterværn¹ er et vigtigt tilbud i overgangen til voksenlivet for unge, der har været anbragt eller har haft en fast kontaktperson. Center for Handicap og Psykiatri vurderer, at der er potentiale for en videreudvikling af området til gavn for de unge selv og for Næstved kommunes økonomi generelt.

Det er CHPs opfattelse, at kan være muligheder i at afstemme børne- og voksenområdets perspektiv på efterværnsindsatsen. Et sted og starte kunne være igennem en kortlægningen af området mhp at skabe viden om det konkrete indhold i forskellige efterværnstilbud og den efterfølgende effekt.

Fremskudt visitation

I Næstved kommune visiteres socialpædagogisk støtte (jf. servicelovens § 85) efter principperne i BUM-modellen, hvor myndighed gives ansvaret for at sætte fokus på borgerens behov og for at udmønte kommunens serviceniveau gennem beskrivelse af ydelser og gennem konkret visitation. Økonomisk er området underlagt et rammebegreb (støtte op til 11 timer pr. uge) og et fast budget. Rammen er presset, idet der er visiteret langt flere timer, end økonomien rækker til.

Vi arbejder på forskellige modeller, der kan sikre mere målrettede § 85 forløb for borgerne under samtidig hensyntagen til afgang fra området/reduktion i støtteomfang. Modellerne omhandler blandt andet tanker om såkaldt fremskudt visitation, hvor Næstved kommunes egen drift på området inddrages i selve visitationsprocessen. Konceptet er, at Myndighed i første omgang alene sikrer målgruppeafklaring af borgeren. Såfremt borgeren vurderes at være omfattet af personkredsen for socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85, igangsætter Myndighed umiddelbart derefter et ”afklaringsforløb” i egen drift af 1-3 måneders varighed. Inden udløb af afklaringsperioden skal driften sikre tilbagemelding til Myndighed med beskrivelse af borgerens funktionsniveau. På baggrund heraf indkalder Myndighed borgeren til en egentlig visitationssamtale med efterfølgende udredning og faglig vurdering af borgerens behov. Det er først herefter, at handleplan samt indsatsplan udarbejdes og konkret støtte igangsættes.

Modellerne har alle det til fælles, at de arbejder med fremskudt visitation ud fra et ønske om:

- en mere målrettet og retvisende vurdering af borgerens funktionsevne med henblik på en skarpere visitation.
- at styrke kommunikationen og samarbejdet mellem Myndighed og egen drift (den modificerede BUM-model)
- en øget involvering og forventningsafstemning med borgeren (og evt. pårørende)

¹ Efterværn er den samlede betegnelse for den støtte, der efter servicelovens bestemmelser kan gives til unge, der har været anbragt eller har haft en fast kontaktperson indtil det fyldte 18. år. Det er muligt at yde støtten helt frem til det 23. år.